

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
 “Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

กฎหมายควบคุมการปล่อยทิ้งมลพิษทางน้ำที่เกิดขึ้นจากปฏิบัติการของ
 แท่นสำรวจและผลิตปิโตรเลียมนอกชายฝั่ง

Laws on Water Pollution Arising from Operational Discharges of
 the Offshore Petroleum Exploration & Production Platforms

วชสัน ฅ ระนอง¹

รองศาสตราจารย์ ดร. ลาวัญญ์ ฅนต์ศิลป์กุล²

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สอาด หอมมณี³

¹ นักศึกษานิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชากฎหมายมหาชน มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี

² คณະนิตินิตยาศสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

³ บัณชิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มุ่งศึกษาเชิงเปรียบเทียบถึงข้อจำกัดของกฎหมายควบคุมการปล่อยทิ้งมลพิษทางน้ำที่เกิดขึ้นจากปฏิบัติการโดยปกติของแท่นสำรวจและผลิตปิโตรเลียมนอกชายฝั่งในประเทศไทย เปรียบเทียบกับกฎหมายของราชอาณาจักรนอร์เวย์ และศึกษาแนวทางการปรับใช้กฎระเบียบแบบมุ่งเน้นผลงาน (Performance-based regulation) แก่มาตรการทางกฎหมายเพื่อควบคุมมลพิษจากการประกอบกิจการปิโตรเลียมนอกชายฝั่ง จากการวิจัย พบว่า กฎระเบียบแบบมุ่งเน้นผลงานเป็นแนวทางการออกมาตรการทางกฎหมายที่เหมาะสมแก่การควบคุมมลพิษจากกิจการปิโตรเลียมนอกชายฝั่งเนื่องจากให้ความยืดหยุ่นแก่ผู้ประกอบการเลือกรูปแบบการควบคุมมลพิษที่มีประสิทธิภาพ เหมาะสมและประหยัดกว่า และใช้การกำหนดเป้าหมายของกฎหมายเป็นมาตรฐานประสิทธิภาพเพื่อควบคุมมลพิษในเชิงคุณภาพ ส่วนกฎหมายไทยในปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายควบคุมการปล่อยทิ้งมลพิษทางน้ำที่เกิดขึ้นจากปฏิบัติการของแท่นสำรวจและผลิตปิโตรเลียมนอกชายฝั่งเป็นการเฉพาะและมีประสิทธิภาพ โดยพระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. 2514 ได้บัญญัติหน้าที่ของผู้รับสัมปทานเกี่ยวกับการควบคุมมลพิษในสถานประกอบการปิโตรเลียมเอาไว้อย่างกว้างๆและไม่ได้ห้ามการปล่อยทิ้งมลพิษอย่างชัดเจน อีกทั้งมิได้บัญญัติถึงการจ้ดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมหรือกำหนดค่ามาตรฐานการปล่อยทิ้งมลพิษเอาไว้ นอกจากนี้ กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติมีเพียงนโยบายห้ามการปล่อยทิ้งมลพิษนอกชายฝั่งที่ไม่มีสภาพบังคับทางกฎหมาย ขณะที่ราชอาณาจักรนอร์เวย์มีนโยบายการปล่อยทิ้งเป็นศูนย์ที่นำมาออกเป็นกฎหมายควบคุมการปล่อยทิ้งมลพิษทางน้ำที่เกิดขึ้นจากปฏิบัติการของแท่นสำรวจและผลิตปิโตรเลียมนอกชายฝั่งโดยใช้แนวทางกฎระเบียบแบบมุ่งเน้นผลงานที่ห้ามการปล่อยทิ้งมลพิษนอกชายฝั่งอย่างชัดเจนแต่ไม่กำหนดบังคับวิธีการที่ผู้ประกอบการจะเลือกใช้ควบคุมมลพิษ และได้กำหนดค่ามาตรฐานประสิทธิภาพการปล่อยทิ้งมลพิษแต่ละชนิดเอาไว้ ประเทศไทยจึงควรมีนโยบาย

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

ห้ามการปล่อยทิ้งมลพิษทางน้ำนอกชายฝั่งที่มีอยู่แล้วมาบัญญัติเพิ่มเติมเป็นมาตรการทางกฎหมายห้ามการปล่อยทิ้งมลพิษลงสู่ทะเล อีกทั้งบัญญัติค่ามาตรฐานการปล่อยทิ้งมลพิษ มาตรการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม การติดตามตรวจสอบและการบังคับใช้กฎหมายโดยให้สอดคล้องกับแนวทางกฎระเบียบแบบมุ่งเน้นผลงาน โดยแก้ไขเพิ่มเติมลงในพระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. 2514 และปรับปรุงระบอบกฎหมายสิ่งแวดล้อมให้มีความครอบคลุมสอดคล้องกันทุกฉบับและที่มีประสิทธิภาพต่อไป

คำสำคัญ การปล่อยทิ้งมลพิษที่เกิดขึ้นจากปฏิบัติการโดยปกติ, แทนสำรวจและผลิตปิโตรเลียมนอกชายฝั่ง, มลพิษทางน้ำ

Abstract

This comparative thesis studies Thai and Norwegian laws on water pollution generated during the operational discharges resulting solely from exploitation and exploration activities by the offshore petroleum exploration & production (E&P) platforms, using the performance-based regulation approach. The research finds Thai legal regime does not regulate operational pollution from E&P platforms and vaguely prescribes duty to prevent the pollution and the zero-discharges policy is not legally-binding so it is not in line with performance-based approach. While Norway incorporates zero-discharges policy and performance-based approach into the comprehensive legal regime to regulate operational discharges which provide the operators the flexibility to choose best and cost-effective methods to meet performance standards. The study concludes that Thailand should amend Petroleum Act B.E. 2014 to forbid the discharge of water pollution arising from operational discharges of E&P platforms by adopting performance-based regulations approach for better efficiency, and implement the detailed measures via supplemental regulations.

Keywords operational discharges, offshore exploration and production platforms, water pollution

บทนำ

สิ่งแวดล้อมทางทะเลเป็นแหล่งทรัพยากรสำคัญต่อมนุษย์และได้มีการใช้ประโยชน์จากทะเลมานานหนึ่งในการแสวงหาประโยชน์จากทรัพยากรใต้พื้นดินท้องทะเล คือ ทรัพยากรปิโตรเลียม แต่วิธีการได้มาซึ่งปิโตรเลียมในทะเลสร้างความเสี่ยงต่อมลพิษ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากการปล่อยทิ้งมลพิษทางน้ำที่เกิดขึ้นเป็นผลโดยตรงจากปฏิบัติการตามปกติของแท่นสำรวจและผลิตปิโตรเลียมนอกชายฝั่ง (Pollution from operational discharges) ทำให้มีการออกมาตรการทางกฎหมายมาเป็นเครื่องมือในการป้องกัน ลด และ

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

ควบคุมมลพิษดังกล่าว สำหรับในประเทศไทยได้มีการประกอบกิจการปิโตรเลียมนอกชายฝั่งมานานกว่า 40 ปี และใช้ประโยชน์จากทะเลในหลายด้าน จึงควรต้องมีการออกมาตรการเพื่อคุ้มครองสิ่งแวดล้อมทางทะเลจากความเสี่ยงมลพิษจากกิจการปิโตรเลียมนอกชายฝั่งด้วย การวิจัยนี้จึงมุ่งเน้นการศึกษากฎหมายไทย เปรียบเทียบกับกฎหมายของราชอาณาจักรนอร์เวย์ เพื่อให้ทราบถึงปัญหาและข้อจำกัดในการบังคับใช้กฎหมายควบคุมการปล่อยทิ้งมลพิษทางน้ำที่เกิดขึ้นจากปฏิบัติการของแท่นสำรวจและผลิตปิโตรเลียมนอกชายฝั่งที่มีในปัจจุบัน โดยอาศัยแนวทางกฎระเบียบแบบมุ่งเน้นผลงาน (Performance-based regulations) มาเป็นแนวทางในการออกกฎหมายที่ยืดหยุ่นและส่งเสริมประสิทธิภาพการควบคุมมลพิษที่ดียิ่งขึ้น อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาและปรับปรุงกฎหมายไทยที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมทางทะเลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงหลักการในกฎหมายเชิงป้องกันมลพิษจากการประกอบกิจการปิโตรเลียมและแนวทางกฎระเบียบแบบมุ่งเน้นผลงาน (Performance-Based Regulation) ในการควบคุมการปล่อยทิ้งมลพิษทางน้ำที่เกิดขึ้นจากปฏิบัติการของแท่นสำรวจและผลิตปิโตรเลียมนอกชายฝั่ง
2. เพื่อศึกษามาตรการทางกฎหมายเชิงป้องกันของราชอาณาจักรนอร์เวย์ในการควบคุมการปล่อยทิ้งมลพิษทางน้ำที่เกิดขึ้นจากปฏิบัติการของแท่นสำรวจและผลิตปิโตรเลียมนอกชายฝั่ง แล้วนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับมาตรการทางกฎหมายในการควบคุมการปล่อยทิ้งมลพิษทางน้ำที่เกิดขึ้นจากปฏิบัติการของแท่นสำรวจและผลิตปิโตรเลียมนอกชายฝั่งของประเทศไทย และศึกษาถึงความสอดคล้องของมาตรการทางกฎหมายของทั้งสองประเทศดังกล่าวต่อแนวทางกฎระเบียบแบบมุ่งเน้นผลงาน
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงมาตรการทางกฎหมายในการควบคุมการปล่อยทิ้งมลพิษทางน้ำที่เกิดขึ้นจากปฏิบัติการของแท่นสำรวจและผลิตปิโตรเลียมนอกชายฝั่งของประเทศไทยให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้มุ่งศึกษาถึงข้อจำกัดของกฎหมายไทยและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับมาตรการทางกฎหมายเชิงป้องกันเพื่อควบคุมการปล่อยทิ้งมลพิษทางน้ำที่เกิดขึ้นโดยตรงจากปฏิบัติการตามปกติของแท่นสำรวจและผลิตปิโตรเลียมที่อยู่นอกชายฝั่ง ได้แก่ พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 และ พระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. 2514 เป็นสำคัญ และศึกษาหลักการของกฎหมายควบคุมมลพิษจากกิจการปิโตรเลียมและการนำแนวทางกฎระเบียบแบบมุ่งเน้นผลงานมาปรับใช้ในกฎหมายดังกล่าว โดยทำการเปรียบเทียบกับกฎหมายของราชอาณาจักรนอร์เวย์ และศึกษาความสอดคล้องของกฎหมายทั้งสองประเทศต่อแนวทางกฎระเบียบแบบมุ่งเน้นผลงาน เพื่อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขกฎหมายไทยต่อไป

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
 “Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการศึกษาทางเอกสาร จากหนังสือ บทความในวารสาร ความเห็นของนักกฎหมายและนักวิชาการ เอกสารอื่นๆที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ

ผลการวิจัย

ชนิดของมลพิษที่เกิดขึ้นจากปฏิบัติการของแท่นสำรวจและผลิตปิโตรเลียมนอกชายฝั่งในปริมาณมากที่สุดและได้ทำการศึกษาในการวิจัยฉบับนี้ คือ น้ำจากกระบวนการผลิต (Produced water) น้ำโคลนขุดเจาะ (Drilling mud) และเศษหินตัดจากการขุดเจาะ (Drill cuttings) ซึ่งเป็นมลพิษเหล่านี้สร้างความเสี่ยงต่อมลพิษทางน้ำที่ถูกปนเปื้อนสารอันตรายอย่างน้ำมันที่ถูกขุดเจาะขึ้นมาและสารเคมีที่ใช้ช่วยการขุดเจาะลงสู่ทะเล ผู้ประกอบกิจการจะเลือกใช้วิธีการจัดการใดขึ้นอยู่กับปัจจัยเรื่องสภาพแวดล้อม งบประมาณ และกฎหมายที่บังคับใช้อยู่ในพื้นที่ อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษาทางวิทยาศาสตร์ถึงขอบเขตผลกระทบจากมลพิษเหล่านี้ยังคงมีอยู่อย่างจำกัดทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ ขอบเขตความเสี่ยงต่อมลพิษจึงยังมีความไม่แน่นอน

จากการศึกษาถึงหลักการด้านสิ่งแวดล้อมในกฎหมายป้องกันมลพิษจากการประกอบกิจการปิโตรเลียม ปรากฏถึงหลักการป้องกันล่วงหน้า (The Precautionary Principle) ซึ่งสนับสนุนว่าการขาดหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ที่แน่ชัด ไม่สมควรถูกหยาบมาเป็นข้ออ้างของการไม่ควบคุมป้องกันมลพิษในสิ่งแวดล้อม (de Sadeleer, 2002, p. 138) ดังนั้น รัฐควรต้องใช้มาตรการที่เหมาะสมในการบริหารจัดการมลพิษจากปฏิบัติการของแท่นสำรวจและผลิตปิโตรเลียมนอกชายฝั่ง เช่น ในการวิเคราะห์ประเมินผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมก่อนการให้อนุญาตประกอบกิจการ (Knol, 2011, p. 400 citing Hey, 1992, p. 18) และมาตรการลดการปล่อยทิ้งสารอันตรายให้เป็นศูนย์ (Zero discharges of harmful substances) (Ekins, Vanner, & Firebrace, 2007, p. 1303) และตามหลักการพัฒนาที่ยั่งยืน ได้สนับสนุนให้รัฐและเอกชนร่วมมือกันดำเนินกิจกรรมปิโตรเลียมโดยคำนึงถึงการลดความเสื่อมโทรมของคุณภาพสิ่งแวดล้อมด้วยการป้องกันมลพิษ พร้อมทั้งการวางแผนสิ่งแวดล้อมของกิจกรรมปิโตรเลียมอย่างมีประสิทธิภาพ (Worika, 1998, p. 411 citing K. Armstrong, 1997, p. 10) โดยทั้งสองหลักการมุ่งเน้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้ประกอบกิจการปิโตรเลียมให้ตระหนักถึงหน้าที่ในการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมมากขึ้น

สำหรับแนวทางการออกกฎหมายเพื่อควบคุมมลพิษจากแท่นสำรวจและผลิตปิโตรเลียมนอกชายฝั่งจากการศึกษาพบว่า มีแนวโน้มใช้แนวทางกฎระเบียบแบบมุ่งเน้นผลงาน (Performance-based regulation) (Benear & Coglianese, 2013) มาปรับใช้ แทนกฎระเบียบแบบมุ่งเน้นวิธีการ (Prescriptive-based regulation) มากขึ้น โดยแนวทางแบบมุ่งเน้นผลงานจะไม่กำหนดวิธีการ เทคโนโลยี หรืออุปกรณ์ที่ผู้อยู่ภายใต้บังคับต้องใช้เพื่อปฏิบัติตามกฎหมาย แต่ใช้การกำหนดมาตรฐานประสิทธิภาพ คือ มาตรฐานที่กำหนดเป้าหมายหรือผลลัพธ์ที่ต้องการให้ผู้อยู่ภายใต้บังคับต้องบรรลุให้ได้แทน ทำให้การควบคุมมลพิษมีการประเมินในเชิงคุณภาพมากกว่าการตรวจสอบให้ดำเนินการตามที่กฎหมายกำหนดเป็นข้อๆซึ่งไม่ได้วัดประสิทธิภาพของ

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

ผู้ประกอบการ และผู้ประกอบการมีความยืดหยุ่นสูงกว่าในการเลือกวิธีการที่เหมาะสมกับสภาพปัญหาของตนเองในต้นทุนที่ต่ำกว่าและเหมาะกับการปรับใช้เทคโนโลยีใหม่ในอนาคต

การนำกฎระเบียบแบบมุ่งเน้นผลงานไปใช้งานให้ประสบความสำเร็จ เอิร์ล บลูเมนเนอร์ (Earl Blumenauer) ได้จำแนกองค์ประกอบห้าประการที่นำไปสู่การปรับใช้กฎระเบียบแบบมุ่งเน้นผลงานอย่างเป็นรูปธรรม ประกอบไปด้วย 1) ความครอบคลุมของกฎหมาย 2) การกำหนดหน้าที่รับผิดชอบของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง 3) การกำหนดมาตรฐานประสิทธิภาพที่เฉพาะเจาะจงวัดประเมินผลได้ 4) การกำหนดสภาพบังคับของกฎหมาย และ 5) การสร้างโอกาสให้ผู้ประกอบการมีดุลพินิจเลือกวิธีการปฏิบัติตามกฎหมายให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งเอาไว้ (Blumenauer, 2011, pp. 362–363) ซึ่งตัวอย่างการปรับใช้กฎระเบียบแบบมุ่งเน้นผลงานในการควบคุมมลพิษจากกิจการปิโตรเลียมนอกชายฝั่ง ได้แก่กฎหมายของราชอาณาจักรนอร์เวย์

จากการวิจัย พบว่า การประกอบกิจการปิโตรเลียมนอกชายฝั่งราชอาณาจักรนอร์เวย์มุ่งเน้นนโยบายลดการปล่อยทิ้งมลพิษจากสารอันตรายให้เหลือเป็นศูนย์ และใช้มาตรการควบคุมการปล่อยทิ้งมลพิษที่เกิดจากปฏิบัติการของแท่นสำรวจและผลิตปิโตรเลียมนอกชายฝั่งของนอร์เวย์ที่ครอบคลุมและเชื่อมโยงกันระหว่างกฎหมายสิ่งแวดล้อมแม่บท ได้แก่ พระราชบัญญัติควบคุมมลพิษ ค.ศ. 1981 (Pollution Control Act 1981) และ กฎหมายบริหารจัดการทรัพยากรปิโตรเลียม ได้แก่ พระราชบัญญัติกิจกรรมปิโตรเลียม ค.ศ. 1996 (Petroleum Activities 1996) โดยทั้งสองฉบับมีมาตรการเชิงป้องกันล่วงหน้าให้รัฐและผู้ขอใบอนุญาตการผลิตปิโตรเลียมต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมก่อนการเปิดพื้นที่ให้อนุญาตผลิตปิโตรเลียมและในการขอใบอนุญาตการผลิตตามลำดับ ได้บัญญัติให้ผู้ปฏิบัติงานต้องดำเนินการสำรวจและผลิตปิโตรเลียมด้วยวิธีการที่รอบคอบ (Prudent manners) และห้ามมิให้ปล่อยทิ้งมลพิษที่เกิดขึ้นจากปฏิบัติการของแท่นสำรวจและผลิตปิโตรเลียมนอกชายฝั่ง เว้นแต่จะได้ดำเนินการตามกฎหมายกำหนด โดยเชื่อมโยงให้การปล่อยทิ้งมลพิษบางชนิดต้องขอใบอนุญาตตามพระราชบัญญัติควบคุมมลพิษ ค.ศ. 1981 และผู้ปฏิบัติงานมีหน้าที่ในการตรวจสอบติดตามและรายงานผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมจากการปล่อยทิ้งมลพิษแก่รัฐด้วย

ส่วนผลการวิจัยระบบกฎหมายไทย พบว่า ปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายเฉพาะที่ห้ามการปล่อยทิ้งมลพิษทางน้ำที่เกิดขึ้นจากปฏิบัติการของแท่นสำรวจและผลิตปิโตรเลียมนอกชายฝั่ง โดยแนวนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมทางทะเลของประเทศไทย เช่น แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564 จำกัดอยู่เฉพาะในแง่ของการอนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่งและการลดมลพิษจากแหล่งบนบกเป็นหลัก ไม่ได้มุ่งเน้นคุ้มครองสิ่งแวดล้อมทางทะเลในภาพรวม ส่วนกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ ได้มีนโยบายขอความร่วมมือให้ผู้รับสัมปทานปิโตรเลียมละเว้นการปล่อยทิ้งน้ำจากกระบวนการผลิตลงสู่ทะเลโดยทำการอัดกลับน้ำลงสู่หลุมทั้งหมดและมีให้ทิ้งเศษหินเศษดินจากการขุดเจาะลงสู่ทะเล แต่นโยบายดังกล่าวไม่มีสภาพบังคับทางกฎหมาย

ข้อจำกัดของมาตรการในเชิงป้องกันอย่างการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามบัญญัติในพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 แม้ว่ากฎหมายจะกำหนดให้การสำรวจปิโตรเลียมโดยวิธีการเจาะสำรวจ และการผลิตปิโตรเลียม จะต้องดำเนินการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม แต่ขอบเขตการบังคับใช้ของพระราชบัญญัติฉบับนี้จำกัด

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

เฉพาะเพียงในราชอาณาจักรไทยเท่านั้น ไม่ได้บัญญัติให้ครอบคลุมถึงเขตเศรษฐกิจจำเพาะหรือไหล่ทวีปของประเทศไทย (จุมพต สายสุนทร, 2550, หน้า 317) ย่อมไม่อาจบังคับใช้แก่ผู้รับสัมปทานที่ดำเนินการในเขตทั้งสองต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบในทางกฎหมาย ส่วนพระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. 2514 ซึ่งได้บัญญัติขอบเขตการบังคับใช้ครอบคลุมถึงเขตไหล่ทวีปของไทยก็ไม่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดทำรายงานวิเคราะห์ผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมเอาไว้

ข้อจำกัดของมาตรการควบคุมมลพิษของไทย ในพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 มาตรา 78 ได้บัญญัติยกเว้นมิให้ใช้บังคับแก่การป้องกันและควบคุมมลพิษที่เกิดจากหรือมีที่มาจากการสำรวจ และขุดเจาะน้ำมัน ก๊าซธรรมชาติและสารไฮโดรคาร์บอนทุกชนิดทั้งบนบกและในทะเล และให้ใช้บังคับตามกฎหมายเฉพาะที่มีอยู่ ได้แก่ พระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. 2514 ซึ่งมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการควบคุมมลพิษในมาตรา 74 กำหนดเพียงให้ผู้รับสัมปทานต้องไม่ก่อให้เกิดผลกระทบกระเทือนโดยปราศจากเหตุอันสมควรต่อการเดินเรือ การเดินอากาศ การอนุรักษ์ทรัพยากรมีชีวิตในทะเล หรือการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ และต้องไม่ทำการอันเป็นการกีดขวางต่อการวางสายเคเบิลหรือท่อใต้น้ำหรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่สายเคเบิลหรือท่อใต้น้ำ และมาตรา 75 ผู้รับสัมปทานต้องป้องกันโดยมาตรการอันเหมาะสมตามวิธีการปฏิบัติงานปิโตรเลียมที่ดีเพื่อมิให้ที่ใดโสโครกด้วยน้ำมัน โคลนหรือสิ่งอื่นใด อีกทั้งในมาตรา 80 ซึ่งกำหนดให้ผู้รับสัมปทานประกอบกิจการให้เป็นไปตามวิธีการปฏิบัติงานปิโตรเลียมที่ดีก็ไม่ได้บัญญัตินิยามความหมายหรือรายละเอียดของคำว่า “วิธีการปฏิบัติงานปิโตรเลียมที่ดี” ทั้งสามมาตราดังกล่าวจึงเป็นการวางหลักเกณฑ์อย่างกว้างๆและไม่มีข้อกำหนดเป้าหมายการควบคุมมลพิษหรือค่ามาตรฐานประสิทธิภาพการปล่อยทิ้งมลพิษที่ชัดเจน ส่วนมาตรการอื่นที่มี คือ ประกาศกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ เรื่องกำหนดมาตรการจัดการการสูญเสียจากสถานประกอบกิจการปิโตรเลียม กำหนดให้ผู้รับสัมปทานต้องจัดการของเสียประเภทน้ำจากกระบวนการผลิต เศษดินเศษหินจากการขุดเจาะ และกากตะกอน ตามวิธีการที่ได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ แต่ก็ไม่ได้ห้ามการปล่อยทิ้งมลพิษเอาไว้เป็นการเฉพาะเช่นกัน นอกจากนี้แล้ว กฎหมายอื่นๆที่อาจบังคับใช้แก่มลพิษจากแท่นสำรวจและผลิตปิโตรเลียมนอกชายฝั่งได้ต่างก็มีข้อจำกัดและวัตถุประสงค์ที่ไม่เกี่ยวข้องกัมลพิษประเภทนี้ เช่น พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 พระราชบัญญัติเรือไทย พุทธศักราช 2481 หรือ พระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558

การอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยข้างต้น ผู้วิจัยเห็นว่า หลักการป้องกันล่วงหน้าและหลักการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นหลักการที่เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพปัญหามลพิษที่เกิดขึ้นโดยตรงจากปฏิบัติการของแท่นสำรวจและผลิตปิโตรเลียมนอกชายฝั่ง เนื่องจากในปัจจุบัน ผลการศึกษาทางวิทยาศาสตร์ยังมีอยู่น้อยทำให้มีความไม่แน่นอนว่าขอบเขตของผลกระทบของมลพิษแต่ละชนิดที่เกิดขึ้นมีมากน้อยเพียงใด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสาขาภูมิศาสตร์ทางทะเลของแต่ละพื้นที่ แต่ความเสี่ยงของมลพิษดังกล่าวยังคงมีอยู่เพราะน้ำมันและสารเคมีต่างๆเป็นสารอันตรายในสิ่งแวดล้อม เมื่อนำหลักการป้องกันล่วงหน้าและหลักการพัฒนาที่ยั่งยืนมาปรับใช้ ย่อม

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

ส่งเสริมให้รัฐต้องออกมาตรการทางกฎหมายมาควบคุมมลพิษดังกล่าวแม้ว่าหลักฐานทางวิทยาศาสตร์จะยังมี
ความไม่แน่นอนว่าจะเกิดผลกระทบหรือไม่เพียงใด เพื่อลดความเสี่ยงต่อการเกิดผลกระทบจากมลพิษดังกล่าว
ในเชิงป้องกันและยั่งยืนกว่า ซึ่งการนำหลักการทั้งสองมาใช้ปรากฏอยู่ในนโยบายลดการปล่อยทิ้งมลพิษ โดย
ผู้วิจัยเห็นว่าเพื่อให้นโยบายดังกล่าวเกิดสภาพบังคับทางกฎหมาย จึงควรนำหลักการของนโยบายดังกล่าวมา
บัญญัติเป็นกฎหมายเพื่อให้เกิดการควบคุมมลพิษอย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพมากกว่า

ส่วนการนำแนวทางกฎระเบียบแบบมุ่งเน้นผลงานมาปรับใช้ในมาตรการทางกฎหมายเพื่อควบคุมการ
ปล่อยทิ้งมลพิษทางน้ำที่เกิดขึ้นจากปฏิบัติการของแท่นสำรวจและผลิตปิโตรเลียมนอกชายฝั่ง ผู้วิจัยเห็นว่า มี
ความสอดคล้องกับสภาพปัญหาในกรณีศึกษา เนื่องจากการประกอบกิจการปิโตรเลียมนอกชายฝั่งเป็น
อุตสาหกรรมที่มีกระบวนการและรายละเอียดแตกต่างกันไปในแต่ละพื้นที่ ทำให้การควบคุมการปล่อยทิ้งมลพิษ
ทางน้ำจำเป็นต้องใช้วิธีที่แตกต่างกันไปเพื่อให้เหมาะสมกับลักษณะของมลพิษ สภาพภูมิศาสตร์ ข้อจำกัดทาง
กฎหมายและงบประมาณของผู้ประกอบการ การใช้แนวทางกฎหมายที่กำหนดระเบียบวิธีการเอาไว้เป็นการเฉพาะ
และมีรายละเอียดมาก อาจไม่เหมาะสมกับสถานประกอบการปิโตรเลียมทุกแห่งและไม่มีความยืดหยุ่นต่อ
การเปลี่ยนแปลงวิธีการควบคุมมลพิษที่ดีและประหยัดกว่า ขณะที่ตามแนวทางกฎระเบียบแบบมุ่งเน้นผลงาน
รัฐทำการบัญญัติเป้าหมายหรือผลลัพธ์ของการควบคุมมลพิษและกำหนดมาตรฐานประสิทธิภาพเพื่อใช้วัดผล
เอาไว้แต่ไม่ต้องบัญญัติกำหนดวิธีการหรือเทคโนโลยี ย่อมเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการมีความยืดหยุ่นในการ
เลือกใช้วิธีที่เหมาะสมกับสถานประกอบการปิโตรเลียมของตนเองและตอบสนองแก่เป้าหมายของกฎหมาย
ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประหยัดค่าใช้จ่ายมากขึ้น และรัฐไม่จำเป็นต้องออกกฎระเบียบในรายละเอียดเป็น
จำนวนมากและไม่ต้องติดตามการปฏิบัติตามวิธีที่กฎหมายกำหนดแต่ติดตามประเมินผลเชิงประสิทธิภาพแทน
ว่าผู้ประกอบการได้ดำเนินการบรรลุเป้าหมายที่กำหนดเอาไว้หรือไม่ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าแนวทางนี้น่าจะเพิ่ม
ประสิทธิภาพการควบคุมการปล่อยทิ้งมลพิษได้ดีขึ้น

จากการวิเคราะห์กฎหมายทั้งสองประเทศกับแนวทางกฎระเบียบแบบมุ่งเน้นผลงาน พบว่า กฎหมาย
นอร์เวย์มีความครอบคลุมและสอดคล้องกันในการควบคุมการปล่อยทิ้งมลพิษทางน้ำที่เกิดขึ้นจากปฏิบัติการ
ของแท่นสำรวจและผลิตปิโตรเลียมนอกชายฝั่งกฎหมาย สอดคล้องกับองค์ประกอบกฎระเบียบแบบมุ่งเน้น
ผลงานของบลูเมนauer ประการแรกที่ว่ากฎหมายจะต้องมีความครอบคลุมแก้ไขปัญหาย่างเป็นระบบ ใน
ประการต่อมา การที่กฎหมายกำหนดมาตรการประเมินผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมก็ดี ระบบการให้อนุญาตการ
ปล่อยทิ้งและการห้ามการปล่อยทิ้งมลพิษบางประเภทก็ดี แสดงถึงการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของ
ผู้ประกอบการและรัฐ อันสอดคล้องกับองค์ประกอบกฎระเบียบแบบมุ่งเน้นผลงานของบลูเมนauer ประการที่
สอง ส่วนการกำหนดมาตรฐานประสิทธิภาพอย่างจำกัดปริมาณน้ำมันที่ปนเปื้อนในน้ำที่ปล่อยทิ้งหรือการ
กำหนดเป้าหมายว่าต้องลดการใช้สารเคมีเฉพาะสารเคมีที่เป็นอันตรายต่ำ สะท้อนว่ากฎหมายมีการกำหนด
มาตรฐานประสิทธิภาพที่สามารถวัดประเมินผลได้ ซึ่งสอดคล้องกับองค์ประกอบกฎระเบียบแบบมุ่งเน้นผลงาน
ของบลูเมนauer ประการที่สาม และหากมีการฝ่าฝืน เช่น ทำผิดเงื่อนไขในใบอนุญาตการปล่อยทิ้ง ผู้ปฏิบัติงาน
ย่อมต้องได้รับโทษทางอาญาหรือถูกปรับเป็นเงินค่าปรับมลพิษ ซึ่งการมีสภาพบังคับทางกฎหมาย เป็นการ
สอดคล้องกับองค์ประกอบกฎระเบียบแบบมุ่งเน้นผลงานของบลูเมนauer ประการที่สี่ ขณะที่กฎหมายแต่ละ

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

ฉบับแม้จะกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนแต่ก็ไม่ได้กำหนดบังคับวิธีการใดเอาไว้ให้ผู้ปฏิบัติงานต้องปฏิบัติตาม หากแต่ให้ความยืดหยุ่นในการดำเนินงานโดยยึดถือตามหลักการว่าด้วยการลดความเสี่ยง หลักการป้องกันล่วงหน้า และหลักการเทคนิคที่ดีที่สุดที่มีอยู่ในปัจจุบัน อันสอดคล้องกับองค์ประกอบกฎระเบียบแบบมุ่งเน้น ผลงานของบลูเมนauerประการที่ห้า

ส่วนในกฎหมายไทย ผู้วิจัยเห็นว่า ข้อจำกัดของพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ทำให้มาตรการประเมินผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมของโครงการเจาะหลุมสำรวจและการผลิตปิโตรเลียมนอกชายฝั่งไม่มีสภาพบังคับทางกฎหมายในเขตเศรษฐกิจจำเพาะและเขตไหล่ทวีป และถือว่ายังไม่มีกฎหมายกำหนดหน้าที่ของผู้รับสัมปทานในการจัดทำรายงานวิเคราะห์ผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม ซึ่งไม่สอดคล้องกับองค์ประกอบกฎระเบียบแบบมุ่งเน้นผลงานของบลูเมนauerประการที่สองและสี่ และไม่สอดคล้องกับหลักการป้องกันล่วงหน้าและหลักการพัฒนาที่ยั่งยืน ส่วนพระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. 2514 ไม่ได้บัญญัติครอบคลุมการห้ามผู้รับสัมปทานปล่อยทิ้งมลพิษลงสู่ทะเล หรือระบบการให้ใบอนุญาตการปล่อยทิ้งมลพิษ หรือมีการกำหนดค่ามาตรฐานการปล่อยทิ้งมลพิษ หรือกำหนดหน้าที่ผู้รับสัมปทานในการตรวจสอบติดตามผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม แตกต่างจากกฎหมายนอร์เวย์ที่กำหนดห้ามการปล่อยทิ้งและการให้อนุญาตการปล่อยทิ้งเอาไว้อย่างชัดเจนในรายละเอียดและเป้าหมาย นอกจากนี้ กฎหมายไทยแต่ละฉบับถูกตราขึ้นมาโดยมีเป้าหมายที่แตกต่างกันและไม่ได้นำมาพิจารณาถึงการใช้บังคับกฎหมายทุกฉบับในภาพรวม แต่ถูกบัญญัติขึ้นอย่างแยกส่วน ทำให้อาจมีความขัดแย้งกันในการบังคับใช้ ระบบกฎหมายไทยที่มีอยู่จึงยังไม่มี ความครอบคลุมอย่างเป็นระบบต่อปัญหามลพิษในกรณีศึกษา นี้ ดังนั้น กฎหมายไทยที่มีอยู่จึงไม่สอดคล้องกับ องค์ประกอบกฎระเบียบแบบมุ่งเน้นผลงานของบลูเมนauerทั้งห้าประการ แตกต่างจากระบบกฎหมาย นอร์เวย์ที่กฎหมายสิ่งแวดล้อมและกฎหมายปิโตรเลียมมีความครอบคลุมและสอดคล้องกันในการควบคุมมลพิษ จากกิจกรรมปิโตรเลียมนอกชายฝั่งอย่างเป็นระบบและใช้แนวทางกฎระเบียบแบบมุ่งเน้นผลงานที่มีเป้าหมาย ควบคุมมลพิษในเชิงประสิทธิภาพมากกว่าการกำหนดวิธีการเฉพาะเจาะจงให้ทำเป็นข้อๆไปโดยไม่คำนึง ผลลัพธ์

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ประเทศไทยควรปรับปรุงนโยบายระดับชาติด้านสิ่งแวดล้อมทางทะเลในภาพรวมให้ครอบคลุมการ ควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดมลพิษที่เป็นกิจการปิโตรเลียมนอกชายฝั่งที่อาจสร้างส่งผลกระทบต่อ สิ่งแวดล้อมในเขตทางทะเลของไทยที่อยู่นอกเหนือไปจากทรัพยากรชายฝั่ง เพื่อเป็นการส่งเสริมให้หน่วยงาน รัฐที่เกี่ยวข้องดำเนินการออกกฎหมายควบคุมมลพิษทางน้ำที่เกิดขึ้นจากปฏิบัติการของแท่นสำรวจและผลิต ปิโตรเลียมนอกชายฝั่งต่อไป ซึ่งจะสอดคล้องกับหลักการพัฒนาที่ยั่งยืนและหลักการป้องกันล่วงหน้ามากขึ้น

2. ควรปรับปรุงให้บทบัญญัติคำว่า “ราชอาณาจักร” ในมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและ รักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2535 ให้หมายรวมถึง “เขตอำนาจที่เป็นสิทธิของประเทศไทยตามหลัก กฎหมายระหว่างประเทศที่ยอมรับนับถือกันทั่วไปและตามสัญญาต่างประเทศ” เพื่อให้ผู้รับสัมปทาน

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
 “Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

ปิโตรเลียมที่ประกอบกิจการในเขตเศรษฐกิจจำเพาะและเขตไหล่ทวีปของไทยมีหน้าที่ผูกพันตามกฎหมายในการต้องจัดทำรายงานวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และผู้วิจัยเห็นว่า ควรบัญญัติเกี่ยวกับหน้าที่ของผู้รับสัมปทานในการจัดทำรายงานวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและหน้าที่ในการปฏิบัติตามมาตรการที่ประเมินเอาไว้ลงในพระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. 2514 เป็นมาตรา 75/1 ให้สอดคล้องกับความในพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2535 เพื่อให้กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติสามารถนำมาตราการในรายงานดังกล่าวไปบังคับใช้เป็นเงื่อนไขในการให้อนุญาตเจาะสำรวจปิโตรเลียมหรือการผลิตปิโตรเลียมได้

3. เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการป้องกันล่วงหน้าและหลักการพัฒนาที่ยั่งยืน ประเทศไทยควรนำนโยบายลดการปล่อยทิ้งเป็นศูนย์ของกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติมาบัญญัติเป็นกฎหมายเฉพาะเพื่อให้มาตรการดังกล่าวมีสภาพบังคับทางกฎหมาย โดยควรแก้ไขเพิ่มเติมลงในพระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. 2514 ซึ่งเป็นกฎหมายจัดการทรัพยากรปิโตรเลียม ห้ามมิให้ผู้รับสัมปทานปิโตรเลียมทำการปล่อยทิ้งมลพิษทางน้ำที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานของแท่นสำรวจและผลิตปิโตรเลียมนอกชายฝั่ง เว้นแต่จะได้รับอนุญาตหรือเว้นแต่จะทำได้ตามที่กฎหมายบัญญัติ ซึ่งผู้วิจัยเสนอว่าควรแก้ไขเพิ่มเติมเป็นมาตรา 75/2 ดังนี้

“ในการประกอบกิจการปิโตรเลียมในทะเล ห้ามมิให้ผู้รับสัมปทานทำการปล่อยทิ้งซึ่งสิ่งใดๆอันเป็นมลพิษหรืออันอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อมลพิษ เว้นแต่จะได้อำนาจการให้เป็นไปตามที่กฎหมายนี้ หรือตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกำหนด โดยคำนึงถึงความสอดคล้องต่อบทบัญญัติและพันธกรณีตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศ

การปล่อยทิ้ง หมายถึง การปล่อยออกมาซึ่งสิ่งใดโดยเจตนาจากสถานประกอบกิจการปิโตรเลียมลงสู่น่านน้ำที่อยู่ในเขตอำนาจและสิทธิอธิปไตยของราชอาณาจักร”

และควรกำหนดโทษทางอาญาในการละเมิดมาตรการควบคุมการปล่อยทิ้งมลพิษให้มีโทษปรับที่สูงขึ้นได้สัดส่วนกับผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจของผู้รับสัมปทาน โดยบัญญัติเป็นมาตรา 108/1 ว่า “ผู้รับสัมปทานผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 75/2 ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ 300,000 บาท ถึง 500,000 บาท” และควรเพิ่มมาตรการทางปกครอง เช่น โทษปรับทางปกครองเป็นรายวันเมื่อผู้รับสัมปทานไม่ปฏิบัติตามมาตรการที่กำหนดเอาไว้หรือทำการฝ่าฝืนเงื่อนไขที่ได้รับอนุญาตเช่นในกฎหมายของราชอาณาจักรนอร์เวย์ ซึ่งการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติดังกล่าวเป็นการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้รับสัมปทานปิโตรเลียมอย่างชัดเจน อันสอดคล้องกับแนวทางกฎระเบียบแบบมุ่งเน้นผลงานทั้งห้าองค์ประกอบของบลูเมนเจอร์

4. ในระหว่างที่ยังไม่ได้ทำการแก้ไขเพิ่มเติมตามที่ผู้วิจัยเสนอแนะมาในข้อ 3. กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติควรออกประกาศกระทรวงโดยอธิบดีกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติอาศัยอำนาจตามข้อที่ 10 (5)(ง) แห่งกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการสำรวจ ผลิต และอนุรักษ์ปิโตรเลียม พ.ศ. 2555 ที่รัฐมนตรีออกตามความในมาตรา 14 (1) แห่งพระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. 2514 ออกเป็นประกาศเพื่อกำหนดขั้นตอนการดำเนินการปล่อยทิ้งมลพิษจากปฏิบัติการของแท่นสำรวจและผลิตปิโตรเลียมนอกชายฝั่ง โดยที่ไม่กำหนดวิธีการหรือเทคโนโลยีใดๆอย่างเฉพาะเจาะจงแต่กำหนดหลักการที่ผู้รับสัมปทานควรนำไปปฏิบัติใช้ เช่น หลักการเทคนิคที่ดีที่สุดที่มีอยู่ (Best Available Techniques หรือ BAT) และหลักการป้องกันล่วงหน้า กำหนดขั้นตอนการพิจารณาให้อนุญาตการปล่อยทิ้ง มาตรการตรวจสอบติดตามผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมและค่ามาตรฐานการ

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

ปล่อยทิ้งมลพิษที่สามารถแก้ไขเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสมเพื่อให้เกิดความยืดหยุ่นตามแนวทาง
กฎระเบียบแบบมุ่งเน้นผลงาน เพื่อให้ผู้รับสัมปทานมีมาตรฐานหลักการนำไปใช้และมีผลผูกพันในทาง
กฎหมาย ซึ่งการออกกฎหมายลำดับรองนี้คล้ายกับแนวทางของกฎหมายของราชอาณาจักรนอร์เวย์ แต่
แตกต่างกันในบริบท คือ กฎระเบียบของราชอาณาจักรนอร์เวย์ได้บัญญัติห้ามการปล่อยทิ้งเอาไว้ทำให้เป็น
กฎหมายที่ต้องผ่านความเห็นชอบของรัฐสภา ส่วนการออกประกาศกรมเชื้อเพลิงเกี่ยวกับการจัดการมลพิษ
มิได้เป็นการสั่งห้ามการปล่อยทิ้งมลพิษ จึงเป็นช่องทางทางกฎหมายที่รวดเร็วในการวางมาตรการเกี่ยวกับการ
ปล่อยทิ้งมลพิษได้ทันทีโดยไม่ต้องรอผ่านการพิจารณาจากรัฐสภา อย่างไรก็ตาม หากได้มีการแก้ไขเพิ่มเติม
ห้ามการปล่อยทิ้งมลพิษเป็นการขัดแย้งในพระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. 2514 แล้ว ผู้วิจัยเห็นว่า รัฐมนตรี
ย่อมมีอำนาจในการออกกฎกระทรวงให้เป็นไปตามบทบัญญัติใหม่ดังกล่าวด้วยอำนาจในมาตรา 14(5) จึงควร
ออกเป็นกฎกระทรวงเกี่ยวกับมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการห้ามการปล่อยทิ้งดังกล่าวเพื่อเป็นการยกระดับ
ความสำคัญของมาตรการต่างๆที่จะไม่ถูกแก้ไขเปลี่ยนแปลงโดยง่าย

5. ผู้วิจัยเห็นว่าในอนาคตควรจัดทำวิจัยการปรับปรุงรวบรวมกฎหมายสิ่งแวดล้อมทางทะเลทุกฉบับที่
มีอยู่ให้มีความสอดคล้องกันและให้ครอบคลุมต่อการปล่อยทิ้งมลพิษทางน้ำที่เกิดขึ้นโดยตรงจากปฏิบัติการของ
แท่นสำรวจและผลิตปิโตรเลียมนอกชายฝั่ง เพื่อลดปัญหาความซ้ำซ้อนและความลักลั่นกันของกฎหมาย ทำให้ระบอบกฎหมายสิ่งแวดล้อมทางทะเลมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งความครอบคลุมของระบอบกฎหมายจะเป็น
การสอดคล้องกับแนวทางกฎระเบียบแบบมุ่งเน้นผลงานด้วย

เอกสารอ้างอิง

- จุมพต สายสุนทร. (2550). กฎหมายสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ: การคุ้มครองและการรักษาสิ่งแวดล้อมทางทะเล (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- Benear, L. S., & Coglianese, C. (2013). Flexible Approaches to Environmental Regulation. In Kraft, M. E. & Kamieniecki, S. (Eds.), *The Oxford Handbook of U.S. Environmental Policy* (pp. 582–604). New York: Oxford University Press.
- Blumenauer, E. (2011). Beyond the Backlash: Using Performance-Based Regulations to Produce Results Through Innovation. *Journal of Environmental Law & Litigation*, 26(2), 351–366.
- de Sadeleer, N. (2002). *Environmental Principles*. New York: Oxford University Press.
- Ekins, P., Vanner, R., & Firebrace, J. (2007). Zero emissions of oil in water from offshore oil and gas installations: economic and environmental implications. *Journal of Cleaner Production*, 15(13–14), 1302–1315.

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

- International Maritime Organization (Ed.). (2011). MARPOL: articles, protocols, annexes, unified interpretations of the International Convention for the Prevention of Pollution from Ships, 1973, as modified by the 1978 and 1997 protocols (5th ed). London: IMO.
- Knol, M. (2011). The uncertainties of precaution: Zero discharges in the Barents Sea. *Marine Policy*. 35(3), 399–404.
- Worika, I. L. (1998). Environmental Concepts and Terms in Petroleum Legislation and Contracts: A Preliminary Study. In Gao, Z. (Ed.), *Environmental Regulation of Oil and Gas* (pp. 393–415). London: Kluwer Law International.